

НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ ЗА РАДИО И ТЕЛЕВИЗИЯ

ПРОТОКОЛ

№ 12

от редовно заседание, състояло се на 06.02.2001 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: Александър Томов, Бойка Янчева, Валентина Радинска, доц. Георги Лозанов, Димитър Коруджиев, Иван Драганов, Ивайло Петров, Йосиф Сърчаджиев, Светлана Божилова.

ОТСЪСТВАЛИ: - няма.

ДНЕВЕН РЕД:

1. Избор на генерален директор на Българско национално радио.

Заседанието е водено от Александър Томов и протоколист Снежана Милева.

На заседанието присъстваха: Йордан Де Мео, Александър Жеков, Стефан Илиев, Владимир Танев, Кин Стоянов, Чавдар Гагов, Пламен Джуров, Вили Казасян, Ясен Бояджиев, Бойко Станкушев, Анго Боянов, доц. Снежана Попова и Валентина Бояджиева, като представители на организациите, номинирали кандидатите за генерален директор на БНР.

ПО ТОЧКА "ПЪРВА":

Националният съвет за радио и телевизия обсъди публичното представяне на кандидатите за поста генерален директор на Българското национално радио, номинирани от организации с нестопанска цел и дейност или цели в областта на медиите или културата, университети, институти, факултети или катедри в областта на медиите или културата.

Йосиф Сърчаджиев изказа впечатлението си за всеки един от кандидатите: Румен Янев е оставил в него прекрасно впечатление, има харизматична личност. Това, което му липсва е яснота, конкретика и механизми. Поля Станчева с много положителни страни на представената концепция, но ѝ липсва самообладание. Възниква въпроса дали може, така както знае? Лъчезар Точев е направил класическо академично представяне, но личността на генералния директор трябва да има живот. Александър Бръзицов – искрен стремеж за позитивни послания към обществото, трезви оценки за състоянието на националното радио, може да изведе напред личностите. Смята, че е консенсусна личност. Мотото на Иван Бориславов “Духовност, повече духовност” е неговата лична представа за развитие на националното радио. Разумен подход, децентрализация на управлението, твърда решимост и практически решения. Илиана Беновска – много ярко и атрактивно представяне, революционен подход, но не е ясно как ще се реализира. Петко Тодоров – бледа и неаргументирана концепция. Райна Константинова – прекрасна и точна представа за състоянието на радиото, ратува за добър вкус. Даде диагнози и прогнози, но няма конкретност. Тя е била в ръководството на БНР – не е могла или не е пожелала да промени положението? Не признава, че в момента има двойственост в националното радио.

Ив. Драганов каза, че е много доволен от номинациите и двата дни на събеседването са били истинско удоволствие за него. Той е приятно изненадан от публичното представяне на кандидатите, но сред тях не е намерил идеалната лидерска фигура и това го насочва към тенденциите. Националните оператори трябва да създават култура, образование, както са изискванията на ЗРТ, освен да информират и дебатираат текущи проблеми от развитието на гражданското общество. Впечатлен е от представянето на Румен Янев, но той не е запознат с процесите в радиото и няма поглед върху технологични и икономически въпроси. Поля Станчева – много добро представяне, харесва идеите ѝ, единствена има цялостна концепция за икономическо, програмно и технологично развитие на медията свързана с решаване на стратегически и текущи проблеми, но пресата я е обвинила в политическо комисарство. Недобронамерени персони са запознали с това и различни пресаташета на европейски страни. Това ще предопредели тежък отзвук сред обществото. По-точно казано медиите ще представят този избор като политически. Така НСРТ е поставен под натиск при вземане на решение. Лъчезар Точев – великолепно упражнение по висш пилотаж, демонстрирайки завидно познаване на принципите на които се развива едно радио, но за съжаление създава впечатление по-скоро за теоретичен труд с качества за хабилитиране, отколкото практическо пособие, пример за това е сложната, тежка управленска схема, която доказва липсата на опит. Александър Бръзицов – тезисна, но много силна концепция в частта ѝ продуцентство, импресарска дейност и ресурси и изключително важен от европейска гледна точка акцент върху защита на авторските права. Много интересен е съвременният подход за използване на фонда и извличането на дивиденди от продажбата на права. Иван Бориславов го е впечатлил с идеи, обвързани с европейските тенденции, духът на неговата програма и доброто му представяне при създадените недоброжелателни условия. Работата му в БНР дава надежди за добро познаване на проблемите и решението им по посока на изравняване на програма Христо Ботев с Хоризонт като програмата, която изпълнява задълженията на БНР по ЗРТ като национален обществен оператор, а именно да произвежда образователни, научни и културни предавания, както и култура. Отделя внимание на етносите и хората в неравностойно отношение. А особено към последните и държава и общество са в огромен дълг. Илиана Беновска – много положителни и интересни идеи, но недостатъчно развити в дълбочина. Личност със силно персонално присъствие и опит в управлението. Не познава много добре статуквото в БНР, а нейния опит и страст е телевизията. Петко Тодоров – доста аморфна метафора за родно, цветно и отговорно радио. Очаквал е повече от един чешки възпитаник със сериозна подготовка и дълъг опит. Повторил е неща казани от други, което не е недостатък, но никаква своя персонална идея, която да впечатли и убеди. Райна Константинова – много добро познаване на статуквото, познаване на механизмите за работа, но няма идеи за продуцентска дейност, а по реакцията за отстъпване на авторските права върху произведения от Златния фонд и бъркането им с физическите носители направо са смайващи. Във векът на информационното общество и актуалният проблем за интелектуалната собственост като фактор за създаване на брутен вътрешен продукт такова отношение е неприемливо. А за него отношението към продуцентската дейност по отношение цялата структура на БНР и по специално в производството на култура и към интелектуалната собственост са приоритетни, както неведнъж е отбелязвал, включително на предварителното обсъждане в зала Мати с представители на номиниращите организации, медийната

коалиция и журналисти. Той би подкрепил тенденция, която гарантира издигането на културните функции на БНР, което може да стане само на ниво генерален директор поради функциите му заложи в ЗРТ. А не както досега парите целево отредени в ЗРТ за производство на култура да отиват за заплати.

Но всички тези хора имат редица качества и според него трябва да влязат в Българско национално радио на ръководни постове, като букет тенденции., които да предопределят широкият спектър от програмни ангажименти на БНР, които по закон то трябва да изпълнява

Доц. Лозанов смята, че НСРТ е търсил диалог с гражданското общество и професионалната колегия и е важно да съобрази решението с тяхната мотивация или, ако не я приема, много ясно и аргументирано да обяви защо. Като се изключат Петко Тодоров и Иван Бориславов, в концепциите на останалите кандидати той вижда едно съдържателно ядро, което се повтаря - това е гръбнака на обществената медия, структура, взаимоотношения, механизми. Оттук нататък дали ще може всеки един от тези шест кандидати да превърне идеите си в практика е въпрос на професионална биография, авторитет и диалогична нагласа. Той вижда два модела в разбирането за обществено радио: един отворен към цялото общество, с акцент именно на медийната и журналистическата функция на медиата, и втори, далеч по-затворен и абстрактен, който ограничава медиата преди всичко до културната ѝ функция. Първият модел са защитили Райна Константинова, Поля Станчева, Илиана Бенюска, Румен Янев и Лъчезар Точев. Това са хора с име, позиции и индивидуалност и той ги подрежда по този начин само в контекста на избора на генерален директор на БНР. Райна Константинова, според него, с много професионална култура е успяла да конструира една същинска “правова медия” в съвременното ѝ европейско разбиране, при това изведена не само на моделно ниво, но и съобразена с реалиите в БНР. В центъра на нейния възглед стои ясна мрежа от правила, които превръщат свободата на словото, множествеността на гледните точки и защитата на обществения интерес във функциониращи механизми. Професионалният авторитет и в международен контекст, и в БНР на г-жа Константинова, диалогичността и ерудицията ѝ, му дават увереност, че списъка от правила няма да си остане само на книга, както е ставало досега, а най-после ще се материализира във всекидневен опит на професионалната колегия в БНР. Тя за разлика от другите кандидати приема като своя отговорност продължаването на технологичната реформа, което е единствения възможен път. Практиката и ценностите на обществената медия отдавна са се превърнали в нейна лична съдба и биография. Поля Станчева - харесал е концепцията ѝ, макар да усетил известна липса на увереност в собствените ѝ думи. Освен това, може би защото досега е била професионално свързана с институционалната власт, не е успяла да защити неинституционалния характер на информационната политика и журналистическите позиции в общественото радио. Обвързването на медиата с институциите на властта връщат БНР към етапа на държавното радио, какъвто възглед откровено заявиха и представителите на фондация “Дарик” като номинираща организация. За представянето на Румен Янев и Илиана Бенюска смята, че е било наистина физиономично и комуникативно, но по-близо до поведението в ефир и спектакъла, отколкото до професионалната роля на директора и мениджъра. Силата на концепцията на Лъчезар Точев е в систематичността и подчертаното чувство за ред, но там той вижда и основната ѝ слабост - липсата на достатъчно разбиране към индивидуалната свобода на журналиста, надценяването на административните

средства за сметка на творческите подходи. Петко Тодоров не е имал концепция, а просто е издигнал няколко лозунга.

Останалите двама кандидати стоят зад другия модел: медиата - БНР като културна институция, която деликатно се оттегля от центъра на обществения дебат. От двамата предпочита Александър Бръзицов, който тъкмо с културното продуцентство е далеч по-наясно, а освен това е подкрепен от професионална организация тъкмо в тази сфера. Иван Бориславов в говорил общо, като вместо концепция е предложил есе на тема "Духовност, повече духовност", което не предлага реални професионални инструменти. Няма отношение към съвременния живот на радиото, съзнание за това, че реформата в БНР трябва да обхване и неговата информационна функция. В изказването му е имало много повече критически хъс към журналистите, отколкото идеи как ще работи с тях. Като цяло, той счита, че само първият модел ще може да превърне БНР в съвременна обществена медия. С цялото си уважение към кандидатите, той смята, че Райна Константинова, мощно подкрепена и от професионалната гилдия в БНР, е единствения възможен избор, който ще гарантира не само развитието на радиото, но и професионалния авторитет на НСРТ.

Димитър Коруджиев смята, че с изключение на Петко Тодоров и Лъчезар Точев всички останали кандидати са силни. Райна Константинова е компромисна кандидатура на Българската медийна коалиция. Зад нея застават всички, които не желаят никакви промени. Не е част от духа на времето и е обременена с участие в ръководството на националното радио и от рутина. Тя нищо не е казала за духовността, която трябва да присъства в медиата. Всички кандидати са си научили урока за общественото радио, но според него основното нещо е духът на медиата, да влезе в сферата на доброто възпитание, доброто отношение към човека. Това е най-ценното, което е чул. Според него не бива да се фетишизира човека. Генералният директор е човекът, който дава духа на медиата, а това е духът на собствената личност, а Александър Бръзицов и Иван Бориславов са личности.

Доц. Лозанов репликира, че реформата няма да започне от днес, тя има своята история и Райна Константинова има там своето място. Нейната биография не може да се нарече рутина.

Светлана Божилова също репликира, като изрази мнение, че говорят на различни езици. Те не са съвет за духовно развитие. Ролята на генералния директор е да организира и да даде шанс хората да изпълнят обществената мисия на медиата

Валентина Радинска смята, че са започнали да преекспонират фигурата на самотния бегач. Когато и да изберат, той ще има нужда от много добър екип. Според нея Румен Янев носи вътрешен чар и има чувство за вътрешна цялост. Той е представил много интересни идеи и трябва да бъде използван. Поля Станчева – високо интелигентен човек, широка култура и много добра подготовка, но не одобрява идеята ѝ за Златния фонд на БНР. Лъчезар Точев владее теорията, но не е наясно прилагането ѝ на практика. Александров Бръзицов е емблематична фигура, но уменията му са изцяло в областта на музиката, а радиото не е само музика. Интензивно се рушат културните функции на радиото и Иван Бориславов с един

добър екип би могъл да се справи. Илиана Беновска – много атрактивна с много идеи и би могла да ги осъществи, но тя лично има субективно усещане към хора, които се изявяват в други професии. Петко Тодоров няма реална представа какво трябва да се направи. Райна Константинова е много сериозно подготвен професионалист и е наясно със ситуацията в радиото. Впечатлена е от изключителното ѝ спокойствие, но е очаквала да бъде по-ярка. Приема я с добро чувство, но има известна съпротива срещу феминизацията в управлението на националните медии.

Ивайло Петров смята, че вече почти всичко е казано и той няма да повтаря направените характеристики с някои от които е съгласен. Радиото е всепроникваща медия и се слуша навсякъде и при всякакви условия и изборът е много труден. Генералният директор трябва да е интелигентен човек, който си разбира от работата с богат професионален опит, съпричастен към българската култура и език. Той наблегна на моралната страна като един от най-важните фактори на поведение и въздействие върху събитията и обществото. Генералният директор освен професионалист, трябва да е човек, съхраняващ личния и обществен морал.

Бойка Янчева сподели, че участва за първи път в такъв избор и е много трудно да прецени кой е най-добър. Смята, че почти всички са се представили много добре. Румен Янев – присъединява се към казаното, завладяваща откритост, ясни виждания, цялостен възглед, но му липсва конкретика. Има добри програмни идеи и място в радиото. Поля Станчева – нищо по-различно от това, което е казано – интересни идеи, много добра административно-управленска структура, в която има и звено за финансов контрол вътре в институцията. Ситуацията, около нея в пресата е попречила на едно по-добро представяне, липсва и управленски опит. Лъчезар Точев – ясен концептуален възглед без практическа конкретика, тежка управленска структура и недостатъчен опит. Александър Бръзицов – много стройна и ясна концепция с акцент на културната политика, но предимно в сферата на музиката. Не ясна структура в административно-управленско отношение. Иван Бориславов – ясна и дългосрочна стратегия, административно-управленска структура с добра оперативност. Конкретни идеи за защита на интелектуалната собственост и подкрепа за развитието на българската култура. Има готовност за диалог и професионален опит в радиото. Илиана Беновска – блестящо представяне, интересни идеи и ясно желание за реализиране, но липсва цялостен възглед и опит в радиото. Би могла да се справи, но е прекалено емоционална. Петко Тодоров акцентира върху законодателни промени. Представя абстрактна програма и неясна структура. Райна Константинова впечатлява с изключителния си професионализъм, изчистена и професионално представена управленска схема, възможности за диалог. Тя лично е очаквала по-добро представяне и по-конкретни виждания в програмно отношение.

Александър Томов каза, че е доволен от проведения дебат. Има много силни и добри кандидатури – Румен Янев, Илиана Беновска, която е много наясно с нещата в медиите, Лъчезар Точев – много академично представяне. Няма да се спира на всеки по отделно. Очертават се две тенденции - Поля Станчева и Райна Константинова, подкрепени от групи в радиото и Александър Бръзицов и Иван

Бориславов – имена в българската култура. Той смята, че е добре да се спрат на емблематична фигура, която да даде лице на радиото и с подкрепата на екип медиатори и специалисти биха осъществили прехода от държавно към обществено радио.

Светлана Божилова каза, че при тези достойни кандидатури е много трудно да бъде в ролята на съдник. Тя смята, че най-достоеен е изборът на гражданските структури и това е най-демократичното решение. Номинациите и оценката на кандидатите да бъдат съобразени с творческия и професионален път свързан с радиото. Обществения модел на радиото е разработен и действащ механизъм в много европейски страни и при голяма част от кандидатите е бил представен добре. Въпросът е кой може да го реализира, има ли достатъчно управленски опит и т.н. Ролята на мениджъра е да формира политиката на медиата и да осъществява вътрешния диалог. Да организира, да постави вярната диагноза и да направи точното прогнозиране. От гледна точка на професионалните стандарти и ценности. Румен Янев – великолепно познаване принципите на обществена медия, не добре организирана структура на управление, необходимо му е време за адаптация, не познава вътрешните структури и механизми. Поля Станчева – много добро познаване на концептуално ниво, но няма диагноза за състоянието на медиата в момента. Смята, че не са спазени професионално-етичните стандарти и има конфликт на интереси при номинирането ѝ от “Дарик радио”. Лъчезар Точев – много добро познаване на структурите, недостатъчен управленски опит и професионалната колегия не го припознава. Александър Бръзицов – много силен проект по отношение на музикалната линия и продуцентската дейност. Отсъства конкретна визия за културна-образователните програми. Златния фонд е национално богатство и е собственост на радиото, а неговите намерения в това отношение, както и на Поля Станчева поражда конфликт на интереси. Няма поглед за управленската структура. Иван Бориславов – респектирана е от факта, че радиото е негова съдба, но в концепцията няма ясна конкретика, припознава чужд модел на управление, схема и структура (Швейцария) и го пренася механично без конкретика, без да се съобразява с българските условия и опит. Не е приет добре от професионалната колегията, което ще натрупа негативизъм. Илиана Беновска се представи най-аргументирано с точна и ясна позиция, но тя си има друга професионална среда и път. Петко Тодоров – неясна философия, неясна структура... Райна Константинова – надхвърли моите очаквания, много професионално познаване функциите на обществената медия и направи точна диагностика, знае как и с какви механизми да го постигне, тя даде алгоритъма. Нейните лични качества в унисон с професионалния опит са гарант за добри резултати. Тя има подкрепата не само на професионалната гилдия от радиото, но и на БМК, подкрепят я граждански структури.

Националният съвет за радио и телевизия премина към явно гласуване, ръководено от г-жа Янчева, която обяви условието, че всеки един от членовете на НСРТ може да гласува само за един кандидат. Гласуването бе по реда на явяване на кандидатите на публичното събеседване:

Румен Янев	- нула гласа;
Поля Станчева	- нула гласа;
Лъчезар Точев	- нула гласа;
Александър Бръзицов	- нула гласа;

Иван Бориславов - седем гласа “за”;
Илиана Беновска - нула гласа;
Петко Тодоров - нула гласа;
Райна Константинова - два гласа “за” (Св. Божилова и доц. Лозанов)

На основание чл. 32, ал. 1, т. 2 и съгласно чл. 37 от Закона за радиото и телевизията, Националният съвет за радио и телевизия избира генерален директор на Българското национално радио с обикновено мнозинство.

Националният съвет за радио и телевизия на основание чл. 32, ал. 1, т. 2 със седем гласа “за” **избира Иван Бориславов** за генерален директор на Българското национално радио.

Приложени документи към протокол № 12 от 06.02.2001 год.:

ЧЛЕНОВЕ НА НСРТ:

Б. Янчева	.....	В. Радинска:	.....
Доц. Г. Лозанов:	.....	Д. Коруджиев:	.....
Ив. Петров:	.....	Й. Сърчаджиев:	.....
Св. Божилова:	.....		.....
Ал. Томов	.....	Ив. Драганов	.....
	Председател		Секретар